

Campanula cenisia

Nomenclatuur/Etymologie

Foto: Hans Meulenbelt

De geslachtsnaam *Campanula* is afgeleid van het Latijnse woord *campana*, wat 'klok' of 'bel' betekent. De verkleiningsvorm *campanula* betekent 'klokje', verwijzend naar de vorm van de bloemen. De soortaanduiding *cenisia* is een direct geografisch epitheton. Het verwijst naar de *Mont Cenis* (of *Monte Cenisio*), een berg en bergpas in de Alpen op de grens tussen Frankrijk en Italië, waar de plant voor het eerst werd waargenomen en beschreven. Een gangbare naam in sommige talen is het Mont Cenis-klokje.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl
Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Taxonomie

Campanula cenisia is een kleine, overblijvende (*perennial*) kruidachtige plant die behoort tot de orde van de Asterales. Het is een zeldzame en beschermde plant, een typische orofiet van het alpiene biotoop.

- *Rijk*: Plantae (Planten)
- *Orde*: Asterales
- *Familie*: Campanulaceae
- *Geslacht*: *Campanula*
- *Soort*: *Campanula cenisia*

Synoniemen

Er zijn zeer weinig formele synoniemen voor *Campanula cenisia* bekend, wat wijst op een stabiele botanische classificatie. Het wordt soms verward met andere alpiene klokjes. In de literatuur en databanken wordt de naam *Campanula cenisia* L. (1763) algemeen geaccepteerd en zijn er geen wijdverspreide heterotypische synoniemen.

Variëteiten en Cultivars

Als zeldzame en gespecialiseerde alpenplant, wordt *Campanula cenisia* voornamelijk als botanische soort gehouden. De plant staat niet bekend om een breed scala aan in de handel verkrijgbare cultivars. Er zijn geen formeel benoemde variëteiten of cultivars met eigen handelsnamen wijdverspreid. Eventuele verschillen die in de kweek worden waargenomen, hebben meestal betrekking op lichte variaties in bloemkleur (*blauw* tot *lila*) of compactheid van de plant, maar worden niet als aparte cultivars op de markt gebracht.

Familie

De plant behoort tot de familie *Campanulaceae*, de Klokjesfamilie. Dit is een grote familie met een verscheidenheid aan bloemvormen en groeiwijzen, maar ze zijn allemaal te herkennen aan hun vijfdelige, vaak klokvormige, kroon.

Hoogte

Dit is een zeer laagblijvende, dwergachtige soort. De plant vormt bladrozetten van waaruit liggende of opstijgende stengels groeien. De bloeiende stengels bereiken slechts een hoogte van *2 tot 8 centimeter*. Dit is een typische adaptatie aan de ruige omstandigheden in het hooggebergte.

Bloemkleur

De bloemen zijn alleenstaand (*solitair*), groot in verhouding tot de plant, en klok- tot trechtersvormig. De kroon is diep ingesneden, waardoor de lobben stervormig uitwaaiëren. De bloemkleur is karakteristiek *lichtblauw* of *bleeklila*.

Bladkleur

De plant heeft basale bladrozetten. De bladeren zijn eirond tot spatelvormig en hebben vaak een *middengroene* tot *donkergroene* kleur. Kenmerkend voor de plant is de aanwezigheid van lichte beharing.

Bloeiperiode

Gezien zijn groeiplaats op grote hoogte, bloeit *Campanula cenisia* laat in de zomer. De bloeiperiode loopt van *juli tot september*.

Standplaats

Dit is een typische *orofiet* (bergplant) en vereist specifieke, koele omstandigheden. De plant verlangt *volle zon*. De meest cruciale factor is de bodem: deze moet *zeer goed doorlatend* en *rotsachtig* zijn, met een voorkeur voor *kalkrijke* of *neutrale* grond. Stagnerend water, met name in de winter, is funest.

Herkomst

Campanula cenisia is een *endemische* plant van de *Europese Alpen*. Het komt uitsluitend voor in de alpiene regio's van Italië (Aostavallei, Piëmont, Lombardije, Trentino-Alto Adige) en Zwitserland (Wallis), en aangrenzende gebieden in Frankrijk. Hij groeit op grote hoogte, vaak boven de 2000 meter, in puinhellingen en op losse, rotsachtige weiden.

Soort gewas

De plant is een *overblijvende (perennial) kruidachtige plant* die wordt gecategoriseerd als een *rotsplant* of *alpenplant*. Hij vormt dichte, bladrozetvormende toeven.

Vermeerderingswijze

Vermeerdering vindt voornamelijk plaats door *zaad*. Zaden worden verzameld uit de doosvruchten. Vanwege de geringe grootte en de gevoeligheid voor verstoring van de wortels, is vermeerdering door *deling* minder gebruikelijk en lastiger dan bij veel andere *Campanula*-soorten.

Klimaatzone (USDA-zones)

Als alpenplant uit grote hoogte is *Campanula cenisia* extreem *winterhard*. De plant wordt geschikt geacht voor *USDA-zones 3 tot en met 7 of 8*, waarbij de primaire uitdaging in cultuur ligt in het overleven van natte winters, en niet zozeer de kou. De plant heeft in feite een koude periode nodig om goed te gedijen.

Insecten

De bloemen trekken, ondanks de hoge ligging van de plant, diverse *bestuivende insecten* aan. De nectarhoudende bloemen zijn een bron voor *bijen*, *vliegen* en andere kleine insecten die in

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com

Website: nrvwebsite.nl

Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com

Facebook: <https://www.facebook.com/groups/505404964892414>

Webmaster: webmasternrv@gmail.com

de alpiene zone voorkomen. Vanwege de zeldzaamheid in de natuur zijn er geen specifieke, wijdverspreide plagen bekend die de soort ernstig bedreigen.

Bronvermelding

<https://www.monaconatureencyclopedia.com/campanula-cenisia/?lang=en>

<http://encyclopaedia.alpinegardensociety.net/plants/Campanula/cenisia>

https://www.picturethisai.com/nl/wiki/Campanula_cenisia.html

<https://earthone.io/plant/campanula%20cenisia>

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/Etymologie	<i>Campanula</i> (klokje), <i>cenisia</i> (uit de Mont Cenis, Alpen)
Taxonomie	Familie: Campanulaceae, Geslacht: <i>Campanula</i> , Soort: <i>Campanula cenisia</i>
Synoniemen	Geen wijdverspreide formele synoniemen
Variëteiten en Cultivars	Geen bekende variëteiten of cultivars in de handel
Familie	Campanulaceae (Klokjesfamilie)
Hoogte	2 tot 8 centimeter
Bloemkleur	Lichtblauw of bleeklila, diep ingesneden kroon
Bladkleur	Groen tot donkergroen, licht behaard
Bloeiperiode	Juli tot september
Standplaats	Volle zon, zeer goed doorlatende, rotsachtige, kalkrijke bodem
Herkomst	Endemisch voor de Europese Alpen (Italië, Frankrijk, Zwitserland)
Soort gewas	Overblijvende kruidachtige plant (alpenplant/rotsplant)
Vermeerderingswijze	Zaad
Klimaatzone (USDA-zones)	USDA 3 tot en met 7 of 8
Insecten	Trekt bestuivende insecten aan